

نکته‌هایی برای

موفقیت در تبلیغ

با استفاده از سخنرانی حجت الاسلام و المسلمین نبوی

اشاره

آنچه پیش رو دارید، نکته‌هایی برای موفقیت در تبلیغ است که از سخنرانی حجة الاسلام والمسلمین نبوی، معاون تبلیغ و آموزشهای کاربردی حوزه علمیه قم، در جمع عده‌ای از مبلغان اعزامی در ماه مبارک رمضان ۱۴۲۸ هـ ق استخراج گردیده است. امید است که مورد استفاده و قبول خوانندگان عزیز قرار گیرد.

۱. اولین و مهم‌ترین نکته، اخلاص در تبلیغ است؛ به این معنا که ابتدا انسان با خود فکر کند چرا می‌خواهد تبلیغ کند؟ برای چه مطالعه می‌کند؟ و با چه انگیزه‌ای روی منبر می‌رود و سخنرانی می‌کند؟ اگر لحظاتی روی این امور تفکر کند و سپس سعی نماید نیت خود را برای خدا خالص گرداند، ان شاء الله از مصادیق «الَّذِينَ جَاهَدُوا فِيْنَا»^۱ «کسانی که در راه ما جهاد و کوشش می‌کنند» قرار می‌گیرد و با عنایت

الهی که به دنبال آن می‌آید، خداوند متعال راه صحیح را به او می‌نماید که: «لَتَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»^۱ «آنها را به راههای خود هدایت می‌کنیم.»

قصد و انگیزه شما از تبلیغ، یاری خداوند باشد تا او نیز شما را یاری کند، و این را بدانید که اگر نیت شما یاری خدا نبود، وقت خود را تلف کرده‌اید.

۲. توجه داشته باشید حرفهایی که می‌خواهید برای مردم بگویید، خود شما اهل عمل به آن هستید یا نه؟ به عنوان مثال اگر می‌خواهید به مردم بگویید که اهل دنیا نباشند، اما از این لحاظ خودتان را اصلاح نکرده باشید و حتی منظورتان از تبلیغ کردن، کسب درآمد از آن باشد، این موعظه برای شنوندگان بسیار کم اثر و برای خود شما مضر خواهد بود. در بعضی روایات داریم که جهنمیها از بوی تعفن عالم بی عمل اذیت می‌شوند. آیه الله مشکینی رحمته الله علیه می‌فرمود: سعی می‌کنم چیزی را که اهل عمل به آن نیستم، نگویم.

اکثر کسانی که روی مردم تأثیر معنوی گذاشته‌اند، دارای این دو ویژگی هستند: اخلاص و اهل عمل بودن.

سخنرانی که مردم را جذب خودش کند، زیاد است؛ اما سخنرانی که مردم را جذب خدا کند، کم است و ما به این دو می‌نیاز داریم.

۳. قبل از سخنرانی دو رکعت نماز بخوانید و از خداوند کمک بخواهید که آنچه مورد رضایت اوست، به مردم بگویید.

۴. هنگام شروع به سخنرانی، به نحوی توسل به اهل بیت علیهم السلام داشته باشید.

حداقل از مردم بخواهید یک صلوات برای سلامتی امام زمان علیه السلام بفرستند و خود نیز صلوات را بگوئید.

۵. از فرصتی که مخاطبین در اختیار شما قرار می دهند به بهترین وجه استفاده کنید (مثلاً اگر صد نفر پای صحبت شما می نشینند، حدوداً صد ساعت از عمرشان را در اختیار شما گذاشته اند.) خوب مطالعه کنید، در روایات جستجو کنید و داروی مردم را پیدا کنید و برای آنها بیان کنید.

در روایات داریم که نزد کسی نروید که شما را به شک می خواند؛ بلکه نزد عالمی بروید که شما را از شک به یقین و از کبر به تواضع می خواند. و این نقش شما به عنوان عالم دین است.

۶. کاری کنید که مردم خدا را دوست داشته باشند که نتیجه اش تبعیت کردن از دستورات خدا و رستگاری است.

باید نعمتهایی که خداوند به مردم ارزانی داشته است را برای آنها یادآوری کرد تا توجه شان به خدا بیش تر شود. *علوم انسانی و مطالعات فرهنگی*

۷. باید توجه کنید که کلام خدا و معصومین علیهم السلام را محور بحث و گفتگوی خود قرار دهید و آن را به مردم ابلاغ کنید.

۸. در صحبتها و بحثهایتان وارد اموری نشوید که در جهت منافع عده ای یا بر ضرر عده ای باشد و وارد اختلافات شوید.

در محلی که تبلیغ می کنید، هم به خانه موافق بروید و هم مخالف، تا متهم نشوید به اینکه مثلاً مدافع شورای روستا هستید.

۹. به کمیت مخاطبین خود توجه نکنید، بلکه به کیفیت و اهمیت کاری که انجام می‌دهید فکر کنید؛ مثلاً نگویند: اینکه چند بچه دور من جمع شده‌اند یا برای شنیدن صحبت‌م آمده‌اند، چه ارزشی دارد! بچه‌ها از نظر گیرایی و تأثیرپذیری فوق‌العاده‌اند. از این رو کار و زحمت شما بهتر ثمر می‌دهد.

۱۰. به نظافت مسجد اهمیت دهید زیرا نظافت مسجد سبب می‌شود مردم بیش‌تر جذب شوند. از همان ابتدا عده‌ای از مردم را جمع کنید و بگویید: مسجد خانه خداست و باید آن را مثل خانه خودمان تمیز کنیم.

۱۱. از باب «اتَّقُوا مِنْ مَوَاضِعِ التُّهْمِ» از اموری که سبب تهمت به شما می‌شود، پرهیزید! نسبت به خانمهای محل تبلیغ خود، در نحوه برخورد و رفتار و صحبت کردن و یا نگاه کردن کاملاً رعایت کنید.

۱۲. حاشیه منبر را نیز مهم تلقی کنید؛ مثلاً در مسیر راه با کسبه، جوانهای سرکوجه، بچه‌ها، سلام و احوالپرسی نمایید یا هنگام منبر رفتن به پامنبرها سلام کنید.

۱۳. پس از اتمام سخنرانی و نمازها، مدتی در مسجد بنشینید و جوابگوی سؤالات مراجعین باشید.

۱۴. از ذکر مصیبت در سخنرانی غافل نشوید و اگر خود شما هم گریه‌تان گرفت، گریه کنید. در روایت داریم که هر کس گریه کند یا بگریاند یا خود را به حال گریه درآورد، بهشت بر او واجب می‌شود.